

BUITEN

17^E JAARGANG N^O. 15

ZATERDAG 14 APRIL 1923.

Foto C. Steenbergh.

HET RIJKSMUSEUM TE AMSTERDAM.
DE UITBOUW VOOR DE „NACHTWACHTZAAL” VAN 1906. DE FRIES ONDER HET RAAM STELT
REMBRANDT² VOOR, ZIJN „STAALMEESTERS” CONTERFEITEND. LINKS EN RECHTS VAN
DEN BOOG, ONDER DE ONDERHUIVINGEN: REMBRANDT EN FRANS HALS.

0-116

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

HET HUIS MET DEN BRONZEN KLOPPER, UIT HET
 ENGELSCHE, DOOR WILLIAM LE QUEUX (15) . . . BLZ. 170
 SIERHEESTERS, DOOR N. V. „ 171
 HET RIJKSMUSEUM, DOOR J. C. WAAL, GEÏLLUSTR.,
 BLZ. 169, 172—173
 HEBREEUWSCHE WOORDEN (II), DOOR F. W. DRIJVER BLZ. 174
 DE ST. LÉGER-EILANDEN IN HET LAGO MAGGIORE,
 DOOR O., GEÏLLUSTREERD BLZ. 174—177
 DE OEVERLOOPER (SLOT), DOOR J. VIJVERBERG, GEÏLL. BLZ. 177
 SKI-SPORT, DOOR MR. C. P. VAN ROSSUM, GEÏLL. BLZ. 178—179
 VAN MENSCHEN EN DIEREN, DOOR G. D. ROBERTS BLZ. 179
 DE JONGE VIER, ILLUSTRATIE „ 180

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men geueve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelyk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelijk aan te geven, wat ze voorstellen.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

Het huis met den bronzen klopper

15) door WILLIAM LE QUEUX.

„D AT denk ik wel, mijnheer,” zei Tom vastberaden. Hij had naast Preston den oorlog meegemaakt en hing aan hem met hart en ziel. „Voelt u je al wat beter, mijnheer?” „Ja Tom, ik ben weer beter. Hoe zag de man er uit, die je dien brief gaf?” Tom beschreef hem nauwkeurig. „Zei hij nog iets?” „Nee, mijnheer. Hij vroeg mij alleen u het pakket ter hand te stellen zoodra u kwam. Ik moest het zelf doen.” Hij opende een kastje en maakte een stevige cognacgroc klaar. „Drinkt u eens wat, mijnheer”. „Dank je, Tom,” zei Preston. En nadat hij gedronken had, voegde hij er aan toe: „Miss Hagerston mag niets weten van dien brief en ook niet, dat ik onwel ben geworden. Is mijn pistool geladen?” „Ja, mijnheer”. „Houd het bij de hand. En nu Tom, moet je maar eens probeeren of je op dek kunt slapen”. „Wij hebben al op erger plaatsen geslapen, mijnheer,” zei de ex-soldaat glimlachend. „Bent u weer heelemaal beter, mijnheer?” „Heelemaal. Ik denk, dat ik door de warmte bevangen was. Goeden nacht, Tom”. „Goeden nacht, mijnheer.” De warmte! mompelde hij, terwijl hij naar boven ging. Maak dat 'n ander wijs!

ACHTTIENDE HOOFDSTUK.

WAT DOKTER JOHNSON WIST.

De eerste weken van Juli leek het alsof zelfmoord als een besmettelijke ziekte rondwaarde onder de hoogste klassen der maatschappij. Allerlei verklaringen werden gezocht: de een sprak van de hitte; spiritisten spraken van vampier-zielen en de wraak der dooden; geestelijken van de huidige zondige levenswijze; doktoren over de ongezonde geestelijke

atmosfeer; en anderen, waartoe ook dokter Johnson in een gesprek met Blenkiron bleek te behooren, waren van meening, dat rijke menschen zich zoo weinig oefenden in zelfbeheersching, dat ze bij den minsten schok uit hun geestelijk evenwicht gestooten werden. „Ik maak me ongerust over onzen gemeenschappelijken vriend, Charlie Preston,” zei Blenkiron even later. „Hebt u hem in den laatsten tijd gesproken?” „Niet sinds de Henleyweek,” zei Johnson. „Wat scheelt hem?” „Hij heeft iets, dat hem hindert. Hij is in de laatste weken ontzettend veranderd”. „Hoe zoo?” „De fut is er uit bij hem. Hij is stil en in gedachten — altijd in gedachten. Als ik hem aanspreek, antwoordt hij niet. Ik geloof vast, dat hij me niet eens hoort. Vroeger was hij nooit zoo”. „Hij is dat nu verloofd”. „Dat weet ik, maar ik ben overtuigd, dat dit de reden niet is. Anders hoop ik, dat ik nooit verloofd raak,” voegde Blenkiron er grinnlachend aan toe. „Waar schrijft u het dan aan toe?” „Ik kan 't nergens aan toeschrijven. Maar dit wil ik je wel in vertrouwen zeggen, Johnson — als ik hoorde, dat Preston als slachtoffer aan de zelfmoordepidemie was gevallen, zou het mij niets verbazen”. „Dat meent u toch niet! Hij is wel een der laatsten, van wien ik zoo iets zou verwachten. Ik zou hem wel eens willen spreken, na wat u me daar vertelt. Wanneer zou ik hem kunnen ontmoeten?” „Vraag hem eens te lunchen. En nog wat, Johnson, ik heb ook opgemerkt, dat Miss Hagerston, zijn verloofde, erg veranderd is. Ik verzeker je, dat het geen verbeelding van mij is”. „Maar vóór Johnson Preston te lunchen kon inviteeren, gebeurde er iets anders. Dat was een bezoek, dat Cora Hartsilver hem bracht. Zij had kennis met hem gemaakt, tijdens Yootha's ongesteldheid ten gevolge van de paarden-geschiedenis. „Ik wou eens spreken,” zei Cora, „over mijn vriendin, Miss Hagerston, die het genoeg had u, zooals zij mij vertelde, te Henley te ontmoeten”. „Ja, ik kon haar gelukwenschen met haar verloving. Ik hoop, dat zij niet ongesteld is?” „Dat is ze wel, ernstig ongesteld, zij het niet in den zin dien gij bedoelt. Zij is geestelijk ongesteld, als ik het zoo noemen mag”. „Dat doet me leed. Kunt u mij ook bijzonderheden vertellen?” „Kijk, ze loeert bij mij sinds de Henley-week. Zij vroeg mij of ze bij mij kon komen, omdat ze 's nachts niet meer slapen kon op haar kamers — zij was bang en had vreeselijke droomen, zei ze. Ik ben overtuigd, dat er iets is, dat haar drukt; maar, hoewel we intieme vriendinnen zijn, wil ze me niet zeggen wat het is, ofschoon ze erkent, dat er iets is. Daarom ben ik zoo vrij u te komen raadplegen”. „Zou ik niet beter doen haar eens op te zoeken?” „Ik geloof het niet, tenminste nog niet. Omdat u dokter bent, zou ze achterdocht krijgen, want telkens als ik erover sprak een geneesheer te laten komen, verzette zij zich daar ter sterkste tegen”. „Voelt zij zich ongelukkig bij de gedachte aan haar naderend huwelijk?” „O, neen! Zij is vreeselijk verliefd! Integendeel, zou ik er niet aan durven denken hoe 't met haar gaan zou, als Kapitein Preston iets overkwam. Dat is zoo sterk, dat ik mij soms verbeeld, dat zij een geheime reden heeft om te verwachten, dat hem iets overkomen zal. Hij schijnt ook erg zenuwachtig”. „Dat heb ik ook gehoord”. „Inderdaad? Van wien?” „Van zijn specialen vriend Blenkiron”. „Welnu, dokter Johnson, wat dunkt u ervan?” „De dokter dacht een oogenblik na. „U zegt, dat de verandering in Miss Hagerston's toestand dateert van de Henley-week?” zei hij ten slotte. „Van den ochtend van den derden dag. Zij is eerst den tweeden dag gegaan. Met kapitein Preston”. „Dat is de dag, waarop ik ze ontmoette op het woonschip van Mrs. Mervyn-Robertson. Zij zagen er toen uitmuntend uit en waren schijnbaar in de allerbeste stemming en stralend gelukkig.” „Weer dacht hij even na, met gefronst voorhoofd. „Waar heeft Miss Hagerston dien nacht geslapen?” vroeg hij plotseling. „Die vraag had Cora niet verwacht. Zij bloosde heftig. Toen antwoordde zij aarzelend: „O, ik denk op haar kamers in Knightsbridge”. „Weet u 't niet zeker?” „Nee. Hoe kan ik dat weten?” „U bent haar beste vriendin, Mrs. Hartsilver, dus ik dacht dat u dit wél zou kunnen weten. Heeft zij dien nacht misschien op kapitein Preston's woonschip doorgebracht?” „Dat kan toch niet, dokter, alleen met hem?” „De dokter keek haar onderzoekend aan, maar zij wendde haar blik af. „Waarom bent u niet openhartig tegen mij, Mrs. Hartsilver?” zei hij, zijn stem dalen latend. „Zij heeft dien nacht bij hem op de boot doorgebracht en u weet dat”. „Om Hemels wil! dokter,” riep Cora verschrikt uit, „laat niemand dat te weten komen. Denkt u eens na wat men

er van denken zou, wat er van gezegd zou worden, vooral nu ze verloofd zijn. Ik zal u eerlijk alles vertellen. Ik was met kennissen in Henley, en Yootha zou mij om tien uur ontmoet hebben om samen naar Londen terug te reizen. Maar toen ze niet verscheen, dacht ik, dat ze alleen teruggegaan was en ging ik dus met mijn vrienden mee. Zoodra ik thuis kwam, schelde ik haar op, maar haar dienstmeisje zei, dat ze nog niet terug was; zij zat op haar te wachten. Ik was er erg van overstuur en had zelfverwijt, omdat ik niet gewacht had. Den volgende dag tegen twaalf uur kwam zij bij mij; zij zag er heel slecht uit. Zij vertelde mij, dat zij en kapitein Preston heelemaal niet aan den tijd gedacht hadden voor het te laat was en er geen treinen meer naar Londen gingen. Kapitein Preston heeft toen nog overal geprobeerd een kamer voor haar te vinden, maar er was geen bed meer vrij. Ten slotte stond er niets anders op dan naar zijn boot te gaan en daar heeft zij in zijn kajuit geslapen, hij op het bed van zijn bediende en deze op dek. Zoo heeft ze 't mij verteld en dat geloof ik ook, want ze zou tegen mij niet jokken. Geloof u me, er was geen kwaad bij, maar dat zouden de menschen niet gelooven. Niemand anders weet het dan u en Kapitein Preston's bediende; een man op wien hij vertrouwen kan." „En Miss Hagerston's dienstmeisje; ten minste, die weet dat ze dien nacht niet thuis is geweest," zei Johnson, met groote stappen de kamer op en neer loopend. „Wat u me verteld hebt, zal ik natuurlijk als strikt betrouwelijk beschouwen, maar het feit blijft bestaan, dat niemand weet wat er gebeurd is van het oogenblik dat Preston en Miss Hagerston Mrs. Mervyn-Robertson's boot verlieten tot den tijd, 's avonds laat, dat zij op zijn woonschip terugkwamen." „Wat bedoelt u daarmee?" vroeg Cora uitdagend. „Neemt u mij niet kwalijk, als ik mij niet duidelijk heb uitgedrukt," zei Dokter Johnson stilstaand. „Ik bedoelde er niets kwaads mee. Ik dacht aan heel wat anders. Vertelt u mij eens, zijn Miss Hagerston en kapitein Preston op goeden voet met Mrs. Mervyn-Robertson? Ik dacht, dat de verhouding in den laatsten tijd — hoe zal ik het noemen? — ietwat gespannen was". „Meer dan gespannen," antwoordde Cora snel. „Mrs. Robertson haat Yootha bijna zoo erg als ze mij haat en ik mag gerust zeggen, dat ze Kapitein Preston heelemaal niet lijden mag. Nu we toch betrouwelijk spreken, wil ik u wel zeggen, dat Miss Hagerston, Kapitein Preston, ik en nog een paar vrienden al sinds eenige maanden Jessica Mervyn-Robertson en haar vrienden Aloysius Stapleton en Archie la Planta verdenken bedriegers te zijn, zoo niet erger; en wij hebben grond tot deze verdenking. Daarom hebben wij het Metropolitan detective-bureau geraadpleegd en wij hebben reden te veronderstellen, dat hun dit ter oore is gekomen. Alleen uit nieuwsgierigheid hebben Kapitein Preston en Yootha Mrs. Robertson's uitnodiging om op haar boot thee te drinken, aangenomen en ik vind, dat ze verkeerd hebben gedaan onder deze omstandigheden dit te doen". „Als dat zoo is," zei dokter Johnson glimlachend, „zult u mij misschien wel willen toelaten tot het kringetje dat „Mrs. Jessica" en haar twee satellieten verdenkt van niet te zijn wat ze zich voordoen te zijn. Vertelt u me eens, is Kapitein Preston niet eens in Shanghai geweest?" „Ja, ik heb het hem hooren vertellen". „Welnu, van de helft van 1910 tot het eind van 1912 heb ik de praktijk uitgeoefend te Hong Kong. Zooals u zeker weet, trekken Engelschen altijd naar elkaar toe als ze in zulke verafgelegen landen wonen. Ik kwam nog al vaak in Shanghai, waar ik een *locum tenens* had, en als Mrs. Jessica en een bekende jonge vrouw, Angela Robertson geheeten, niet een en dezelfde persoon zijn — o! maar dat is ze, ik ben er zeker van. Stapleton heeft ook een tijd in Shanghai geleefd — dat moet in 1911 geweest zijn. Hij woonde in het Astor Hotel en, ofschoon ik hem maar enkele keeren gezien en nooit persoonlijk ontmoet heb, hoorde ik allerlei zonderlinge verhalen van hem. Stapleton en Fobart Robertson — de avonturier met wien Mrs. Jessica gehuwd was — waren dikke vrienden. Toen werd het Robertson op een dag te benauwd in Shanghai — en als u die stad kende, zou u weten, hoe benauwd dat geweest moest zijn — en verdween plotseling, waarop Stapleton kalmpjes zijn plaats innam en praktisch Mr. Robertson werd — in de club noemden ze hem „Robertson's plaatsvervanger". Het gaf wel aanleiding tot een schandaaltje, maar in het Oosten nemen de Europeanen het niet zoo nauw als hier met de moraliteit, en na eenigen tijd werd de *liaison* als een feit erkend, zoodat Angela Robertson weer geïnviteerd werd in de kringen, waar zij met haar man had verkeerd en Stapleton, die rijk en zeer gastvrij was en dus zeer populair, niet langer

koel behandeld werd. Dan herinner ik mij, dat tot Angela Robertson's vriendinnen ook behoorde Mrs. Stringborg — jawel, de vrouw wier paarlencollier gestolen is — en een zonderlinge vent, Timothy Macmahon genaamd. Ge zult u wel herinneren, dat Lord Froissart zijn heele vermogen heeft nagelaten aan Macmahon's weduwe. Interesseert u dit alles, Mrs. Hartsilver, of verveel ik u?" „Vervelen!" riep Cora uit. „Ik ben in spanning. Kapitein Preston weet zeker niets van dit alles". „Voor zoo ver ik weet, niet. Ik kan natuurlijk niet in het openbaar zeggen wat ik u thans in vertrouwen verteld heb. Daar ik geen bewijzen kan bijbrengen voor mijn beweringen, zou ik mij ernstige moeilijkheden op den hals halen en wellicht mijn geheele praktijk vernietigen". „O, maar u zult het Kapitein Preston toch wel vertellen? Ik wou liever, dat u dit deedt, Mrs. Hartsilver". ☒ Cora glimlachte. „Zoodat als een van ons beiden er door in ongelegenheid kwam, u het niet zou zijn". „Precies," antwoordde Johnson lachend.

(Wordt vervolgd).

SIERHEESTERS.

VAN de Spiraea beginnen er ook in Mei reeds variëteiten te komen. Dit geslacht is echter zoo uitgebreid dat er zelfs in September nog van bloeien. Het vroegst bloeit wel de Spiraea Thunbergi met mooie witte bloemen. Ook de Sp. van Houttei bloeit in Mei. De Spiraea wordt 1 à 2 M. hoog. ☒ Ook de Deutzia's en dan speciaal de Deutzia crenata vertoont in Mei reeds zijn mooie witte bloempjes; men plaatse haar op eenigszins beschaduwden grond, want felle zon verdraagt deze heester niet. Deze variëteit is hooggroeiend terwijl de ook in Mei bloeiende Deutzia gracilis een laagblijvend heestertje is, dat ook rijk beladen kan zijn met witte bloemetjes. Ook in Juni zet de bloemenweelde der heesters zich voort. Een ieder begrijpt natuurlijk dat wanneer het voorjaar lang koud is, ook wel eens eenige der nu genoemde in Juni bloeien terwijl ook omgekeerd wel eenige der in Juni genoemde eind Mei reeds zullen bloeien; zoo staat b.v. dikwijls de jasmijn (Philadelphus) soms reeds eind Mei te bloeien, terwijl de tijd Juni is; ja ook zelfs in Juli bloeit ze nog. Ook deze heester munt uit door den heerlijken geur, die van haar uitgaat. De Philadelphus coronarius of boerenjasmijn is wel een der meest bekende, ze heeft welriekende roomwitte bloemen en verlangt een eenigszins beschaduwde standplaats. De variëteit grandiflorus is grootbloemig en een forsche groeier. Ook de minder in aanzien staande Flier (Sambucus) bloeit in Juni—Juli. Deze heester munt noch door sierlijke noch door welriekende bloemen uit; het feit echter dat ze haast overal groeit zal wel de oorzaak zijn dat ze nog al eens wordt aange troffen. Het is een sterke groeier, die zelfs op schralen grond heel goed tiert; mij kan echter de eigenaardige lucht der bloemen niet bekoren. Ook deze heester munt in den herfst uit door zwarte of roode bessen, waar vooral de lijsters op verzot zijn. ☒ Nu we het toch over lijsters hebben, kan ik niet nalaten de lijsterbes (Sorbus) te noemen, die weliswaar niet door bloemen uitmunt, doch wel door de prachtige trossen roode bessen, die in 't najaar zoo'n schitterend effect maken. Het is een heester die overal groeit en flink hoog kan worden. Wanneer de maand Juli in het land komt, raakt het met de meeste sierheesters, wat bloeien betreft tenminste, gedaan. Slechts enkele zijn er dan nog te noemen, zoo b.v. de Symphoricarpos racemosa, ook wel Radijsboompje genaamd, die onbeteekenende roode bloempjes heeft, doch het geheele najaar zich siert met witte bessen, die afgesneden, in een vaasje een heel aardig geheel kunnen vormen. Dit heestertje groeit ook haast overal, en is bij uitnemendheid geschikt voor onderbeplanting. Ook de sneeuwbal (Viburnum) bloeit van Juni-Juli, een heester bij een ieder bekend door de mooie bolronde witte bloemen. De minder bekende is de Viburnum tomentosum, die met platte bloemschermen bloeit en ook wit is. Rest nog als een der laatste de Hydrangea paniculata die meest in Augustus bloeit met groote witte bloemtrossen, en pyramidevormig zich ontwikkelt; eerst zijn de bloemen groenwit, daarna wit en blijven roseachtig nog weken lang doorbloeien. Ze verlangen een voedzamen bodem. Natuurlijk heb ik lang niet alle mooi bloeiende heesters genoemd, doch naar ik geloof wel de meest bekende; ik hoop er iets toe bijgedragen te hebben dat elk plekje in den tuin nuttig gebruikt wordt.

N. V.

HET RIJKSMUSEUM, GEZIEN VAN HET NOORDOOSTEN.

HET RIJKSMUSEUM.

HOEWEL het Rijksmuseum een der indrukwekkendste gebouwen der hoofdstad is, werd het toch voornamelijk tot ver over de grenzen bekend door de rijke verzamelingen binnen zijn muren. Het bevat allereerst een belangrijke collectie oude kunst, welke indertijd met zeer veel moeite is bijeengebracht. ☼ Men vindt er al de schilderijen, welke in het Trippenhuis aan den Kloveniersburgwal, tusschen 1660—1662 gebouwd door J. Vingboons, eermaals bewoond door den bekenden Amsterdamschen koopman Elias Trip, bijeen waren gebracht. Deze collectie was destijds door Koning Lodewijk gesticht, nadat hij daartoe de schilderijen uit het Huis ten Bosch, door Gogel verzameld, naar het Dampaleis had laten overbrengen in den jare 1808, en door aankopen die collectie met belangrijke aanwinsten had weten te verrijken. Een deel dier collectie, welke den naam ontving van Koninklijk-, doch later Hollandsch Museum, verhuisde in 1814 naar de Trippenhuisen. Later had een schifting plaats, zoodat na 1848 het Trippenhuis, door Potgieter zoo fraai beschreven in zijn werk over Het Rijksmuseum, nog slechts schilderijen bevatte. ☼ Maar behalve deze verzameling bevat het Rijks-Museum nog veel meer. De stad Amsterdam, welke voor de stichting van het Rijks-Museum aanbod den grond tusschen de Wetering Barrière en P. C. Hoofdstraat, benevens één ton gouds in de bouwkosten en vele belangrijke schilderijen, stond haar fraaie Regenten-, Doelen-, Schutters- en Gildestukken en andere tableaux, aanwinsten o.a. in het Trippenhuis en stadhuis, daaraan af. Ook het Museum Adriaan van der Hoop, door den stichter in 1847 aan Amsterdam gelegateerd, het Nederlandsch kunstpaviljoen te Haarlem, het Museum voor Nederlandsche geschiedenis en Kunst te 's Gravenhage, het Rijks- Prentenkabinet te Leiden, het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap, verhuisden al mede naar het Rijks-Museum. En waar hierbij nog kunnen genoemd worden verschillende legaten, als de schilderijen-collecties Leendert Dupper Willemsz, Jhr. van de Poll, Jonkvrouwe Bicker, en nog tal van andere schenkingen tijdens het leven of bij uiterste wilsbeschikking aan stad of land vermaakt door bekende verzamelaars, of belangstellenden in de kunst en het geestelijk leven des lands, dreigt het Rijks-Museum al haast weer te klein te worden. ☼ Met het bouwen van het Rijks-Museum is lang gewacht. Het Trippenhuis, waar de prachtige collectie 17e eeuwse Hollandsche schilderkunst was ondergebracht, en zich óók de Nachtwacht van Rembrandt en de Schutters-

maaltijd van Barth. van der Helst bevond, voldeed aan zijne bestemming niet meer. 't Was niet het oudste Museum, dat Amsterdam bezat. In de 17e eeuw was voor een zoodanig doel een zaal ingericht geweest op de 3e verdieping van het stadhuis op den Dam, maar dat was op verre na niet met hetgeen het Trippenhuis aanbod, te vergelijken. Men klaagde zijn nood over het gebrek aan ruimte en de slechte belichting in het gebouw, en zoo begon men eindelijk in de 2e helft der 19e eeuw de trom te roeren en naar verbetering uit te zien, te meer, waar het Museum, door het drukke bezoek ook van vreemdelingen, een reputatie op te houden had. ☼ Het kwam zelfs tot de stichting eener Vereeniging, welke een nieuw Museum wilde bouwen onder den naam „Museum Koning Willem I" doch hoewel er gelden waren bijeen gebracht, en al een prijsvraag voor het ontwerp van een geschikt gebouw was uitgeschreven, waaraan de bouwer van het tegenwoordige Rijks-Museum, architect P. J. H. Cuypers mede deed, die zich dat Museum toen ter plaatse dacht van de Vondelstraat, welke eenmaal door hem zoo fraai zou worden aangelegd en met vele huizen bebouwd, bleken hare middelen te kort te schieten en was de zaak afgeloopen. ☼ Zij herleefde andermaal, vooral toen nabij het Trippenhuis een petroleumdepot was opgeslagen en men vreesde dat de kostbare verzameling een prooi der vlammen zou worden, indien daardoor eens brand ontstond. ☼ In de Kamer was de stemming omgeslagen, en de wind voor „Kunst" gunstig, zoodat toen de stad met haar reeds genoemd voorstel kwam, de ooren hiernaar wel stonden en men bleek te beseffen dat het een groot nationaal belang gold. En wel was het roer gekeerd, toen de Staten-Generaal het ontwerp tot het bouwen van het Rijks-Museum aannamen en er één millioen voor uittrokken. Kunst was wederom regeeringszaak geworden. ☼ De commissie, welke vier architecten in den lande uitnoodigde een ontwerp voor dat Museum willen maken, verkoos dat van den architect Cuypers, die reeds voor tien jaren, maar toen voor een particuliere commissie, een zoodanig ontwerp had gemaakt, en zoo verrees eeral zoo veel te doen was geweest. ☼ Wij zullen de verdere deden, maar laten rusten. De stank, welke de naburige Wasdeed velen vreezen, dat het Museum niet op de rechte plaats werd gebouwd. Een vrees, welke nu ook al weer tot het ver-

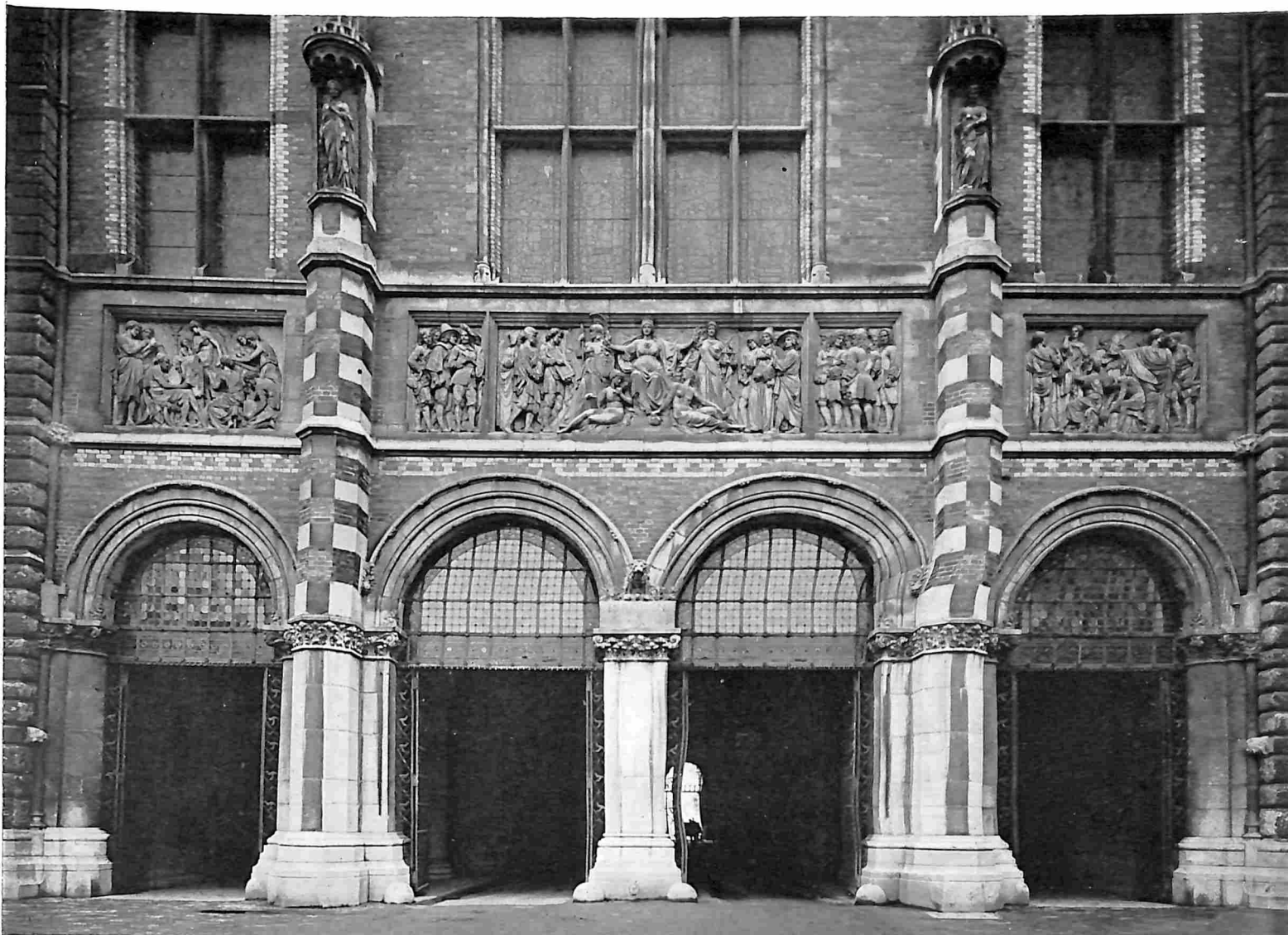

Foto C. Steenbergh.

HET RIJKSMUSEUM.

FRAGMENT VAN DEN VOORGEVEL. MIDDENFRIES VAN FR. VERMEYLEN UIT LEUVEN, VOORSTELLEND: NEDERLAND'S MAAGD, OMRINGD DOOR DE WAARHEID, SCHOONHEID, RECHTVAARDIGHEID EN WIJSHEID IN DE GEDAANTE VAN VIER VROUWEN, GEHULDIGD DOOR KUNSTENAARS UIT VERSCHILLENDE TIJDVAKKEN. DE BEIDE ZIJFRIEZEN, VAN SCHOUTEN UIT DELFT, SYMBOLISEEREN DE BEELDENDE KUNSTEN. ONDER DE BALDAKIJS DE KUNST (LINKS) EN DE HISTORIE (RECHTS).

leden behoort, daar deze fabriek reeds lang is verdwenen. Pijnlijk was echter de strijd, welke ontblaakte, toen de architect niet het door de commissie goedgekeurde gevelplan tot uitvoering bracht, maar een variatie op het stijlthema. De stijl was oorspronkelijk Renaissance, zoo gewenscht omdat het gebouw, in dien stijl opgetrokken, het tijdperk van den bloei der Hollandsche schilderkunst het meest benaderde, doch Cuypers week er van af en gaf iets meer persoonlijks, en ging zelfs terug tot de Middeleeuwen. Echter bleek daaraan de toenmalige minister J. Heemskerk Az., gesteund door zijn adviseur Jhr. Mr. Victor de Stuers, zeer bevriend met den architect, zijn toestemming niet te willen onthouden, doch bij de meerderheid der commissie wekte dat ontstemming, en die vond ook in den lande verder weerklank. Het was een dissonant inderdaad bij de plechtige opening op 13 Juli 1885, toen na onverpoosden arbeid van 9 jaren, het gebouw feestelijk werd geopend, de stad vlagde en aan de feeststemming deelnam. Het gebouw was eerbiedwaardig, hoewel in het verder verloop der jaren bleek, nimmer populair, omdat de bouwstijl te ver afstond van de massa, te individueel was, wat aanleiding gaf te schimpen op „het klooster,” of „de bisschoppelijke woning” enz. Het bouwwerk bleek, ook als Museum, niet in alle opzichten te voldoen. Er was gebrek aan licht, men wandelde er in het duister of halfduister, de gewelven der zalen drukten, er was óók te weinig ventilatie. Dezelfde argumenten, destijds tegen het Trippenhuis geuit, traden weer naar voren. Het Toch mogen, bij alle gebreken, ook de stijl-schoonheden niet worden verheeld. Tegen den voorgevel van het Rijks-Museum, met zijn 63 M. hooge torens 1), blijft ons oog altijd met genoeg opkijken.

De stijl, de indeeling is voornamelijk, de donkerroode baksteenkleur rustig. Aan de voorwaarde der stad, dat er een doorrit moest komen, om de Stadhouderskade met het Museumterrein te verbinden, is de architect met zijn vier poort-doorgangen bijzonder gelukkig tegemoet gekomen. Dat er kosten noch moeiten gespaard werden aan het bouwwerk, blijkt verder uit den rijkdom der versiering. Wel zijn niet alle motieven even welsprekend, maar het beeldwerk van prof. Vermeulen aan de voorgevels, óók de fresco's in de eerehal, van Prof. E. Sturm, zijn de aandacht waard. In veel mindere mate het tegeltableau van Georg Sturm aan de Westzijde — een verheerlijking der hoofdstad in een alles behalve Hollandsche figuratie. Het gebouw wekt bij den beschouwer vele vragen op — b.v. waarom muurschilderingen uit de eerste eeuwen onzer jaartelling, of nabootsingen van kapellen uit die zelfde eeuwen in de afdeling kerkelijke kunst, geplaatst moesten worden in een Museum, dat toch in hoofdzaak, naam en faam handhaaft door de meesterwerken der 17e eeuwse Hollandsche Schilderschool. Meer willen wij er thans niet van zeggen, dan dat in den loop der jaren nog verschillende toevoegingen aangebracht werden, welke helaas den achtergevel bijna aan het waarnemend oog hebben onttrokken. De uitbouw voor de „Nachtwachtzaal” heeft het aspect van den prachtige museum-doorrit geheel doen verdwijnen. Door het fragmenten-gebouw, en later den Drucker-aanbouw is het aan dien achtergevel een chaotischen toestand geworden. Dit wijst óók op gebrek aan ruimte, en daarmee hebben wij het laatste gebrek genoemd, dat ons Rijks-Museum aankleeft. Erger nog misschien is de verbrokkeling en ontsiering, daarmede het bouwwerk aangedaan. Ongetwijfeld had de architect in deze jaren niet meer de vrije hand als weleer, want met zijn volle instemming kan dat nooit zijn geschied!

J. C. WAAL.

1) In den oostelijken toren werd in later jaren een 16de eeuwsch klokken spel, afkomstig van de kerk te Arnemuiden, aangebracht.

Hebreeuwsche woorden.

II.

TOT de meest bekende Hebreeuwsche woorden behoort o.a. *Kauscher*, hetwelk afgeleid is van het werkwoord **כָּשַׁר** d.w.z. bruikbaar, gaaf en daarom wettelijk rein zijn, en geoorloofd om als spijs te worden genuttigd. Ook kent ieder althans bij name, de *Matsen* of ronde, platte, broze Paaschbrooden der Israëlieten. In het Hebreeuwsch heeten zij **מַצוֹת**, dat is de pluralis van een woord, dat zoetigheid beteekent en gebruikt wordt ter aanduiding van de ongezuurde koeken. Volgens Exodus 12 vers 34, ging de bevrijding uit Egypte zoo haastig in haar werk, dat de Israëlieten het deeg ongezuurd opnamen, ter herinnering waaraan men op Paschen nog altijd onegest brood eet. Intusschen zal op dit gebruik wel van invloed zijn geweest dat, toen de Israëlieten brood hadden leeren bereiden uit gerezen deeg, de handhavers der voorvaderlijke zeden — zooals het in een aantekening bij de „Leidsche Vertaling” heet — het ongezuurde brood eerwaardiger achtten. Minder algemeen bekend is het woord *Mezuza*, d.i. het Hebreeuwsche **מְזוּזָה**, hetwelk letterlijk deurpost beduidt en afgeleid is van een werkwoord, dat in den zin van bewegen gebruikt wordt. Vervolgens kreeg het de beteekenis van het deurpostgeschrift of het perkamenten strookje, waarop de woorden uit Deuteronomium 6 vers 4 tot 9, en 11 vers 13 tot 21 geschreven staan en hetwelk in een kokertje bevestigd wordt aan de deurpost welke zich aan de rechterhand van den binnentredende bevindt, die de mezuzah met den vinger aanraakt, na dezen aan de lippen te hebben gebracht. Het woord *Sikkel*, in de beteekenis van munt, het Hebreeuwsche **שֵׁקֶל**, is afgeleid van een werkwoord, dat wegen beteekent. Oorspronkelijk was de sikkel, evenals de Italiaansche lira en het Engelsche pond sterling een gewicht. Men had gouden en zilveren sikkels, waarvan het gewicht respectievelijk ongeveer 16 en 14 Gr. bedroeg, en onderscheidde den gewonen van den heiligen en den koninklijken sikkel. Het woord *Siofel* komt van het Hebreeuwsche **שָׁפַל**, d.w.z. nedrig zijn, terwijl ons *Bolleboos* een verbastering is van het Hebreeuwsche **בַּעַל-בַּיִת**, dat letterlijk heer des huizes beteekent, die vooral in den ouden tijd een, of, beter gezegd, de baas was. *Sjaggeren* komt van het Hebreeuwsche **סָהַר**, dat rondtrekken om te koop en te verkoopen beteekent en dus gebruikt wordt in den zin van handel drijven. Wie het woord *Kapoeres*, in de beteekenis van kapot, gebruikt, bedient zich van een Hebreeuwsch woord, dat afgeleid is van het werkwoord **כָּפַר**, hetwelk letterlijk wil zeggen bedekken en voorts de beteekenis kreeg van bedekken van zonden, d.i. verzoenen, waarbij dan de gedachte kwam aan offeren (zoenoffer) en dooden van het offerdier. Een *Smoes*, d.w.z. een praatje of een voorwendsel, dankt zijn oorsprong aan het Hebreeuwsch **שְׂמוּעָה**, d.w.z. een bericht, afgeleid van een werkwoord, dat hooren beteekent. De uitdrukking *Sjoeg zijn* is afkomstig van het Hebreeuwsche **שָׁגָה**, dat waggelen ten gevolge van misbruik van sterken drank beteekent, en dan verder gebruikt wordt in den zin van ronddolen en verkeerde dingen doen. Verband hiermee houdt die andere uitdrukking, volgens welke iemand *Mesjoege* is, hetgeen letterlijk zeggen wil: een dwaling begaat. Het woord *Gochem*, dat bij ons een zeker burgerrecht verwierf, komt van het Hebreeuwsche werk-

DE EIGENARESSE DER ST. LÉGER-EILANDEN, BARONESSE DE ST. LÉGER. JEUGDPORTRET.

woord **חָכַם**, dat verstandig zijn beduidt. Onder de *Gojim*, Hebreeuwsch **גוֹיִם**, verstonden de Israëlieten alle niet-Joodsche volken, zooals de Grieken spraken van de Barbaren. Beide woorden hebben van lieverlede een nog meer ongunstige beteekenis gekregen. In de Amsterdamsche straattaal heet een dienaar van den H. Hermandad een *Smeris*, waarvan de Haarlemsche Rechtbank, bij vonnis van Juli 1898, besliste dat het geen scheldwoord is, misschien of zeker omdat het eenvoudig bewaker beteekent en afgeleid is van het Hebreeuwsche **שָׁמַר**, d.w.z. beveiligen of beschermen. Van politie tot dief il n'y a qu'un pas. Dezelfde categorie menschen, die van een *Smeris* spreken, gebruiken ook het woord *Gannef* of *Ganf*, hetwelk zijn oorsprong dankt aan het Hebreeuwsche **גָּנַב**, d. i. stelen. Ook behoort in dit verband genoemd te worden het woord *Sikker* dat hetzelfde is als het Hebreeuwsche **שָׂכַר**, dat letterlijk zich vullen en dan ook zich vol drinken of dronken zijn beteekent. Het woord *Kit* geeft — evenals het woord *kween*, dat van een verachtelijke oude vrouw gebruikt wordt, maar hetzelfde woord is als het Engelsche *Queen*, d. i. de hoogst geplaatste onder de vrouwen — het voorbeeld er van, hoe de uitersten elkaar raken, want, waar wij het gebruiken in den zin van een krot, daar is het in oorsprong het-

zelfde als het Hebreeuwsche **כִּסֵּא** d.w.z. een troonhemel of overdekte zetel. Aan zoo'n kit is vaak *Kabaal* niet vreemd, welk woord etymologisch verband houdt met het Hebreeuwsche

werkwoord **קָבַל**, dat ontvangen beteekent en als naam gegeven is aan de Kabbala, d. i. de ontvangen of overgeleverde wetenschap der Kabbalisten. De volksetymologie, welke het woord wil afleiden van de beginletters der Engelsche ministers Clifford, Ashley, Buckingham, Arlington en Lauderdale (1670—1674), moet beschouwd worden als een aardigheid zonder meer. Daar die overgeleverde leer beschouwd werd het geheim slechts van enkelen te zijn, breidde de beteekenis van het woord zich uit tot samenspanning, drukte enz. Ons woord *Alkoof* is feitelijk van Arabischen oorsprong, blijkens het lidwoord „al”, maar ook in het Hebreeuwsch bestaat het woord **קָבַח**, hetwelk in Numeri 25 vers 8 in de beteekenis van slaapvertrek voorkomt. En om mijn artikel blij eindend te doen zijn, noem ik ten slotte nog twee woorden, n.l. een *Gebbetje*, hetwelk zijn oorsprong vindt in het Hebreeuwsche **הִכָּב**, d.w.z. liefhebben en dat zooveel beteekent als een lievigheid of aardigheidje of grapje. Het nauw aan gebbetje verwante *Gijntje* is aan het Hebreeuwsche **הִנֵּה** ontleend en komt in beteekenis overeen met ons woord gunst en wil ook zeggen een vriendelijkheidje of een aardigheidje.

F. W. DRIJVER.

DE ST. LÉGER-EILANDEN IN HET LAGO-MAGGIORE.

TALLOOS zijn de velen, die gedurende de wintermaanden de grijsheid van het kille West-Europa ontvluchten en den zomer zoeken en vinden in den stralenden zonneshijn van Noord-Italië, aan de Noord-Italiaansche meren vooral, wier liefelijkheid is als een onwezenlijk sprookje. Talloos zijn de velen, die het Lago Maggiore verheerlijken, die donker-, onpeilbaar diepblauwe binnenzee, waar hemel en aarde ineens schijnen te vloeien. Hoe weinigen zijn zij, die weten van het bestaan van twee kleine eilandjes, welke eens, toen ze nog de Brissago-eilanden werden genoemd, woeste, kale, onbebouwde aardvlekken waren in den

DE ST. LÉGER-EILANDEN. AAN HET MEER.

de orde der „Umliati“, die er hun klooster stichtten. Langzamerhand werd dit klooster echter zoo rijk en machtig, week zoo zeer af van „kuisheid en armoede,“ dat het in 1574 door paus Pius V werd opgeheven. Dit was de aanvang van het verval der beide eilanden, zoodat, toen in 1885, baronesse de St. Léger zocht, ze woest en onbebouwd lagen. En weinig kon toen van de tegenwoordige schoonheid van het landschap worden geprofeteerd. Madame de St. Léger begon met zich een comfortabel huis te bouwen in deze grootsche eenzaamheid, waarbij ze gebruik maakte van de nog solide bouwvallen van het vroegere klooster. Een stevig dak, goedsluitende vensters, deuren en ramen werden aangebracht, de muren van het huis gewit, de steenen vloeren door houten vervangen; maar de structuur der muren, drie voet dik, werd niet geschonden, zoodat onder de kalklaag nog is de primitieve en duurzame kiezel-cement materie, welke iederen storm, iederen orkaan weerstaat. En in den loop der tijden werd deze woning niet alleen een comfortabel home, maar tevens een tehuis, waar de schoonheid van vele

effen spiegel van het wijde meer. Maar die thans, nu ze, naar de eigenares, de St. Léger-eilanden heeten, wonderlijk schoon zijn door tropische plantenweelde. De kokuspalm wuift er, eucalyptussen strekken er hun blanke, rijzige stammen, ceders en cypressen, oranje- en olijfboomen spreiden er hun uitheemsche pracht. En dengeen, die veertig jaar geleden bij toeval misschien eenmaal deze eilanden betrad, moet het wel vreemd te moede zijn in stede van een verlaten en onvruchtbaar oord, een Paradijsstuin aan te treffen. Een paradijs intusschen, door menschenhanden, dank zij menschelijk vernuft en schoonheidszin, geschapen. Het is de tegenwoordige eigenares, die sinds 1885 de eilandjes haar eigendom mag noemen, die deze wonderlijke metamorfose tot stand bracht. Oud is de geschiedenis van deze eilanden, van San Pancrazio en van San Appolinare, welke tezamen nog geen 8000 M² meten. Hun ligging, omstreeks één K.M. van de kust en van de Italiaansche grens verwijderd, maakte ze bij uitstek geschikt voor semaphoorstations voor de kleine plaatsjes aan de kust van het meer. Reeds in de tijden, dat deze streken Romeinsch dominium waren, werden ze hiervoor gebruikt. In de 4e eeuw na Christus werden de Brissago-eilanden, na het edict van Milaan een toevlucht voor de eerste Christenen, die den oorspronkelijk Aphrodite-tempel in een kerk veranderden, welke den heiligen Apollinarius werd gewijd. En daar, waar eenmaal een muurtegel tot opschrift droeg:

AIIIA
a PHRODITE
ux SOR. P.S.
ONIA. P.
TYC

daar vindt men nog op de wanden der tot ruïne vervallen apsis, met dicht groen gebladerte welig overgroeid, de sporen van Romaansche fresco-schilderingen. Omstreeks 1131 werden de eilanden afgestaan aan

DE ST. LÉGER-EILANDEN. IN HET PARK.

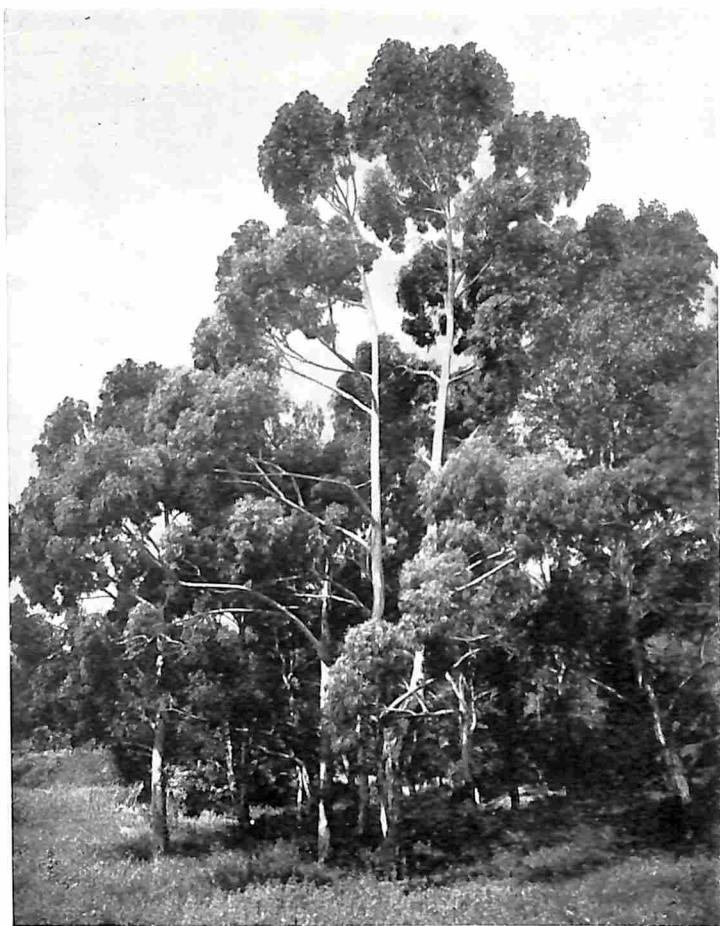
eeuwen werd vergaderd. Reeds aanstonds, als de schaarsche bezoeker langs den weg, die van de haven naar den ingang leidt, de huisdeur nadert, aanschouwt hij omgeven door de ranken der *Catoneaster buxifolia* met haar helderroode bessen, een Florentijnsche Madonna van Jacopo della Quercia. Ze is de liefelijke bewaakster van een kostelijk interieur, waar verzameld werden schilderijen en sculpturen, rank ijzersmeedwerk en bronzen vaatwerk, zilver en koper, messing en tingerei. Er is een kerkschotel uit Abessinië, waaruit óók afkomstig is een ijzeren pantserhemd, dat eenmaal ont-nomen werd aan een Bedoein, tijdens den oorlog met Italië gedood. ☼ Vele en schoone teekeningen, etsen en schilderijen dekken de wanden: een met pastel geteekende vrouwenkop van Rosalba Carrera, een Madonna uit de school van Giotto, verschillende werken van Hollandsche meesters, van Seegers o.a. En ook modern werk wordt door de vrouw des huizes gewaardeerd, waarvan getuigt de aanwezigheid der origineele ontwerpen der illustraties, door Calbet voor de Aphrodite van Pierre Louys gecreëerd. ☼ Zelf een Aphrodite gelijk schijnt het vrouwenbeeld, door den Italiaanschen kunstenaar Damiele Ranzoni geschilderd, in het kleine salon boven den schoorsteen, heel de omgeving beheerschend. Het is Madame de St.

Léger zelve, bekoorlijk en overtuigend, als ze was in de dagen van haar jeugd. Als ze is in de dagen van haar ouderdom, gelijk blijkt uit het verhaal, door Friedrich Stingelin gedaan in zijn boekje „Mit den Gebirglern von Grenze zu Grenze”. ☼ Een oude man, portier, tuinman, huisknecht en bootsman tegelijkertijd, wees hun (den bezoekers) den weg naar het huis. Daar werden ze door de eigenares van het eiland bijzonder vriendelijk ontvangen. Zelf geleidde ze haar gasten het heele eiland rond. En steeds hield ze de aandacht gespannen door de wijze, waarop ze over bloemen en planten sprak, door de geheimzinnige sfeer, die om haar was. Steeds vroegen de bezoekers zich af: „Wie zijt ge? Vanwaar komt ge? Wat heeft u in deze eenzaamheid gedreven?” En ze verwonderden zich over óver de eenvoudige, bijna slordig gekleede gestalte. Vooral haar hoed scheen hun een unicum; wel had hij den vorm van een echte panama, maar overigens was 't een gewone door wind en weer deerlijk gehavende stroo-hoed, waaraan het lint ontbrak. In den rand was een groot gat gerafeld. Opeens zei

de draagster: „Mijn hoed heeft, naar ik merk, de eer uw opmerkzaamheid te trekken. Er zit een geschiedenis aan vast, die ik u zal vertellen. Zooals u ziet is mijn hoed heel gemakkelijk en beschermt hij uitmuntend tegen de zon en daarom draag ik hem het liefst. Het gat in den rand vergroot zijn schoonheid helaas niet, maar hij is dubbel gevlochten en kan dus evengoed zijn diensten bewijzen. Een vlieg en mijn dierenliefde zijn de oorzaak van zijn misvorming. Toen ik eens ijverig in den tuin aan het werk was, hoorde ik boven op mijn hoofd opeens „zrr, zrr, zrr, zrr”. Ik zette aanstonds mijn hoed af, om de arme vlieg, die daaronder was verdwaald, in vrijheid te stellen. In mijn haar kon ze niet blijven zitten, want dat heb ik, omdat 't me te lastig was, allang afgeknipt. Toen ik vermoeden kon, dat het dier zijn vrijheid herwonnen had, zette ik mijn hoed weer op. Maar duidelijk ging het weer: zrr, zrr, zrr, zrr! Ik nam mijn hoed weer af en merkte opeens, dat er een vlieg, door het gaatje van den bol heen, tusschen het dubbelgevlochten stroo was geraakt en er nu niet meer kon uitkomen. Ik had haar gemakkelijk kunnen dooddrukken, maar mij is ieder levend wezen heilig, en onderdeel van het heeal waartoe ook wij behooren, en ik kon 't niet van me verkrijgen, het kleine leven te vernietigen. Ik maakte een gat in den rand,

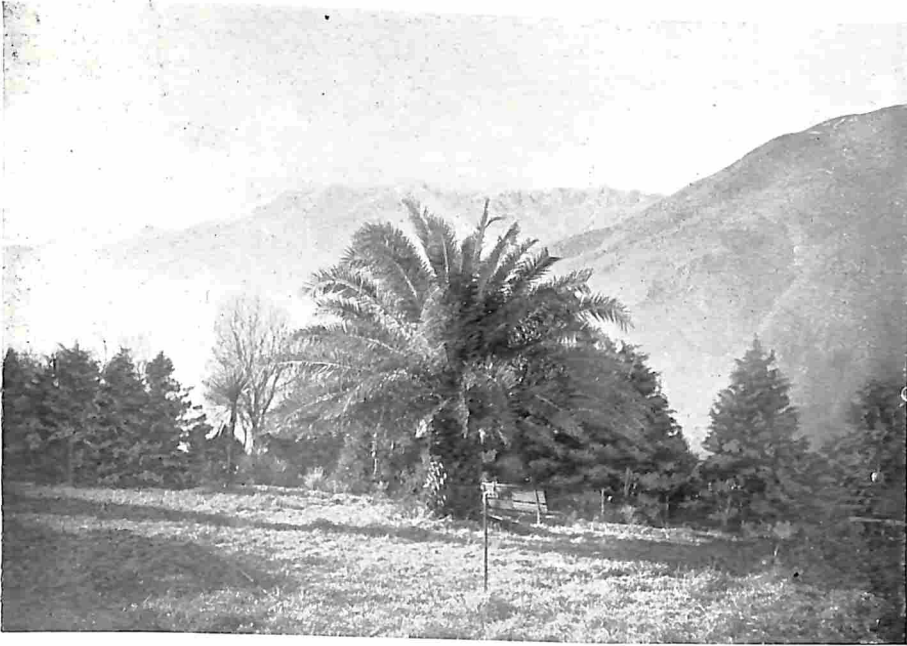
de vlieg vloog weg en sinds is mijn hoed een bezienswaardigheid”. ☼ Bezienswaardig is zeker het prachtige park, dat groeide rondom het oude klooster en waaraan de vrouw, voor wie alle leven heilig was, de beste jaren van haar leven in volle toewijding heeft gegeven. Het was geen gering iets uit een zoo goed als naakte vlakte het tegenwoordige lustoord te scheinpen. ☼ Z'ó is het gegaan. Nadat het huis een bewoonbare verblijfplaats was geworden, werden paden en wandelwegen aangelegd, zoo dicht mogelijk langs het water, om zooveel mogelijk ruimte voor komende aanplantingen te reserveeren. Ze werden zoo gemaakt, dat van het huis af de schoonste uitzichten over het meer gemakkelijk kunnen worden bereikt en blijken, door hun vanzelfsprekendheid, een voortreffelijken tuinaanleg te vormen. Dan begon de beplanting. Het klimaat op de Brissago-eilanden is zelden lager dan 15° Fahrenheit en nog minder vaak hooger dan 70°: het omringende water verzacht zoowel de winterkoude als de zomerwarmte, terwijl in het heete jaargetijde bijna steeds een weldoende bries verkoeling brengt. Het is dit heerlijke klimaat, dat het mogelijk maakt een uiterst verscheiden en bijna tropischen plantengroei te doen gedijen, terwijl bovendien de oorspronkelijke rotsachtige ondergrond voordeelig schijnt

te zijn voor de gevarieerdheid der flora. De bovengrond werd met heel veel moeite en kosten aangevoerd, nadat verschillende proefnemingen, door Madame de St. Léger genomen, om op den voorhanden grond *Cryptomeria japonica elegans*, een eenigszins roodbladerige conifeer en *Trachycarpus excelsa* te laten opgroeien, deerlijk waren mislukt, zelfs met de hulp van een ervaren, doch slordigen tuinman. Toen nam de energieke vrouw zelf het werk ter hand, bestudeerde verschillende werken over tuinbouwkunde, schafte zich tuinbouwkundige tijdschriften aan en zette den tuinman aan kant. En zoo komt het, dat thans Isole St. Léger zijn statige palmenallee heeft, dat een zeldzame eucalyptusgroep de belangstelling heeft der horticultani. De geheele oppervlakte van het grootste eiland is in een heerlijken tuin veranderd, waarin de zeldzaamste planten, als Japansche, Indische en Perzische coniferen staan, van welke sommige meer dan 30 Meter hoog zijn. Overal staan palmen: door zaadoverdracht door vogels zijn ze er nu al in bijna wilden toestand. Bij die palmen zijn ver-

ST. LÉGER-EILANDEN. EUCALYPTUS-GROEP.

schillende *Cycas revoluta* en drie groote dadelpalmen (*Phoenix dactylifera*) waarvan de grootste 6½ M. hoog is bij een stamomvang van 3½ M., verder zijn er enkele *Brahea Roezli*; terwijl er een geheele allée is van *Chamaerops excelsa* waarvan vele acht Meter hoog zijn. Aan den Zuidelijken oever van het eiland, waar het meer dikwijls buiten zijn oevers treedt, staat de bovengenoemde eucalyptus-groep (*Eucalyptus amygdalina*); eeuwig frisch is het groene loof, als lianen hangt de losgelaten bast af langs de sneeuw witte stammen, volmaakt tropisch is de impressie. ☼ Vlak bij deze reuzen staan langs het water *Taxodium distichum*, *Liquidambar styraciflua* en *Rhododendrons*, zelfs een *Araucaria Bidwillii*, 6½ M. hoog, die gemeenlijk slechts in broeikassen gedijt. ☼ Overal vindt men ook bananen, mandarijnen, Japansche mispels, myrten, *Gingko biloba*, hortensia's, mimosa's, terwijl er een ongekende rozenweelde bloeit en geurt. Hoog en dik bamboe omringt den vijver, bijna geheel met gele waterlelies bedekt. En eiken, populieren en treurwilgen zorgen voor de herinnering aan het Noordelijker Europa. Tusschen dit al staat het wondervolle huis. Dit, het huis en de tuin rondom, zijn één van die zeldzame plekjes op aarde, waar de mensch zichzelf en zijn rust hervinden kan.

DE ST. LÉGER-EILANDEN. EEN MOOIE PALMBOOM.

was Bos.... Dae stong 'n, boven op d'n omgekapt bak, deurnat, as 'n dweil.... Ellep m'n," zaid 'n, mit z'n baerd vol slik.... „Je paerd za'k ellepe", zei ik, „mà jie mot ma zie, dat je an de kaant komt. Mit joe è'k niks gin compassie." Ik ieuw dus 't paerd z'n kop boven waeter, in koezien dabberde deur modder in slik nae de kaant. Oonderjaand was t'r 'n boel volk an komme loape mit oalderlei gereeschap. In dae stong al 'n vint mit 'n tuug paeren ook. Eerst most de klepper uut de vaert. „'n Pongertouwe achter z'n kop", zei Bos mit z'n natten bris.... „de paeren d'r voor, in dan vooruit, de kaant op." „Maek noe gin stikken", zei ik, „je snokt de kop t'r of....! Je mot toch eerst de kaant wat ofgraeve?" Oonze moat keek is „vuil" nae m'n, draaide z'n rik nae m'n toe, in zei: „Vooruit, ha, poe, sja-a-a!" Eel de bende schreeuwde mee.... De paeren trokke uut oal d'r macht. 't Beest in de vaert z'n oogen puulde uit z'n kop. „O," riep Bos, „even wachte!" „Je trekt de kop t'r of", zei ik. „As je m'n vuif 'n twintig gulden heeft, brieng ik je paerd op te

wegt, zoonder dat 't ie-ies overkomt." „Wat zou't", zei t'n, „wat wou jie dae noe van wete!" „Allo!... Vooruit." De paeren trokke.... „O!" schreeuwde Bos. Ie keek nae m'n: „Je kun je vuuf 'n twintiggulden verdiene.. Mar.. op éene conditie:.... J'aelt 'n d'r zoonder mankementen uut." „'k Geve je duzend gulden voor je paerd, as t'r éene sikkepit an aepert." „Gae je gank" zei t'n. Ik gaf een van de kèrels een riesdaelder in die gieng 't waeter in, om 'n touwe achter 't paerd z'n voorpooten te leggen, ieuw zè-ëllis mit een touwtje an d'n toam z'n kop boven

waeter, liet de kaant wat ofsteke, in commandeerde: „Trekke!" 't Gieng as 'n ertje van 'n plankje. In zóo oad'n de grond oorder z'n, of de knol sprong overènde!" „Daer è je

DE OEVER- LOOPER.

(Slot).

NU, 't verveelde me niet; de vogeltjes liepen even rustiglangs den kant als te voren, mijn kans op succes bleef dezelfde, terwijl ik schik in den kerel kreeg om z'n boerig-komischen trant van spreken. „Noe", zoo begon hij, „'t was op 'n Zondagmiddag in de zomer,.... mooi weer. 'k Most nae Surrik-zee-è. 'k Zette 't paerd voo de tilbrie in vooruit... Aolles gieng goed tot bie Bos, zà'k mà zegge!.... Mà daer schrikt me die knol in eens van een stoomfiets in begint te slaen, te slaen, afijn, kort ingoed, ie spant z'n eige totaol uut. 't Schilde nie vee, of 'k lag mit eël 't spul in de vaert.... Vee was t'i nie kapot, 'n stringe...., dat voal in de regel nog à mee bie zukke grappies. Ik ging dus bie Bos d'ostie op in vroeg om 'n stringe.... In wat doet de vint, je kent 'n wè, dat kleine vintje, mit dat venienige, piekerige baerdje?.... wat doet ie?.... Ie kiek nae m'n, droait z'n eige omme, gaet nae binne.... in laet m'n voo gek stae.... Noe, as 't most kon 'k m'n eige wel ellepe mit 't eldertouwte.... de stringe was gauw émaekt, in 'k ree naer uus. Mà, wat raa je? Ik kreeg oak m'n beurte.... „Even wachten", zei ik, en ging op de knieën zitten, het contact in de eene, den kijker in de andere hand, want de oeverlooper rende op den steen toe.... Een spannend oogenblik.... rechtsomkeerd.... terug.... in galop. „E je'n èsnapt?" „Neen man, maar de kans staat goed. Ga verder." „Noe dan, wat wilt 't geval!.... 'k Rie op 'n Donderdag op de fiets nae stad.... 'n Endje voo m'n uut rie 'n gerijtje.... In eens trek me die knol an't slaen in spriengt zieënuut p'rdoes in de vaert.... 't Werk van 'n oogenblik.... 't Gerij omvaer, in 't paerd omvaere.... Nog wat gescharrel in beweging in dae komt de vint, die t'r inzat, uut d'bak krupe.... sliknat. 'k Oade 't zòd èzie, 't

DE ST. LÉGER-EILANDEN. PALMENLAAN.

DE ST. LÉGER-EILANDEN. BIJ DEN VIJVER.

je paerd," zei 'k, „kiek mar of t'r ies an aepert!" „J'ei je geld verdiend", zaid'n.... In zoo gieng 'n d'r vandeur.

Elken Donderdag daerop zag 'k Bos in de stad, mar betaele dee'n nie. Op 'n goeien dag gieng 'k 'n achterop in tikte 'n is op z'n schoere: „Apperdepoo, koezien, je mot je geboden waer oake.... ieder 't siene." „O ja," zaid'n, „dàs van oake, je krieg nog geld van m'n, ier, ou ope je'n aand!.... Eén, tw...." „Ja mar, kiek is nae m'n Ik bin gin doedelzak, dà'k m'n aand ope ouwe voor 'n cent.... Mot dat ier, voor 't zicht van oale menschen zoo gae tot vuuf'n twintig keer toe?".... „Oak goed", zaid'n. Ie gooide z'n pette op taefel in telde d'r vuuf'n twintig gulden in neer. „E je 't ezie?".... „Ze binne d'r...." „Noe dan!" „Mar ik lange da' geld nie uut die pette.... Geef m'n dat noe is netjes in mijn aand." „Zoo goed?" „In orde! Noe zal ik mit dàt geld is 'n weldaet doe-oe. D'n èlt geef 'k an d'n èremen....." ☞ Ik richtte me op, kijker en contact in de hand. De oeverlooper rende weer langs den kant.... en.... recht op de camera af. Nu stond hij even, nog een zetje.... op den steen.... Een klap,..... ie-die-die-die-è-è-è-è.... weg. „Staet 'n d'r op?" „Hij is gekiekt! 'k Heb den klap van den sluitte gehoord!" J. VIJVERBERG.

SKI-SPORT.

Voor het gros der Hollanders is Ski-en niet veel anders dan de twee begrippen: een beetje glijden en veel vallen. Dit alles is volmaakt juist, maar het is meer. Het is de passie van het overwinnen van technische moeilijkheden, de heimwee naar de sneeuw en de potentie van de machtige gezondheid. Een strook parelende pulversnee, een lange glooiing, de slinger van een eenzaam ski-spoor, de twee houten latten aan de voeten.... en er gaat een vreugde in je open die geen enkele andere sport, in die mate, weet te scheppen. ☞ Weest voorzichtig voor al diegenen, die na een Zwitsersche vacantië van veertien dagen, met allerlei Ski-jachtverhalen thuis komen. Minstens drie seizoenen van lange maanden zijn noodig om eenigszins naar wenschen op de houten latten te kunnen manoeuvreeren. En dan moet je nog eerst beschikken over de navolgende eigenschappen: jonge lenige ledematen, durf, zelfvertrouwen en een gezond hart. — Wat is de moeilijkheid van Ski-en? — het is de vraag die iedere buitenstaander zich in de eerste plaats stelt. De moeilijkheid is met een enkel woord te definieeren: balanceer-kunst. Zet iemand op de tree-plank van een veertig-kilometer rijdenden trein, geef 'm het commando: „Spring af!" — en tien tegen één dat hij op zijn neus ligt. Zet iemand op Ski's op een lange glooiing, roep 'm in z'n snelste vaart toe: Halt! — en met al z'n technische kennis van de Telemark of de Christiania-rem, zal hij in den beginne ons meestal vergasten op een prachtige buiteling. Zijn rem-bewegingen zullen waarschijnlijk niets te wenschen overlaten, slechts z'n evenwichtpunt is plotseling uit zijn centrum geslagen en bij gebrek aan oefening om het benodigde tegen-wicht aan te vullen, gaat hij met een slag tegen den grond. In vele gevallen komt hier ook gemis aan zelfvertrouwen bij. Wat de steen op den weg is voor de traditioneele fiets-juffer op de oefen-machine, dat is de eeuwige hindernis voor den beginnenden Ski-looper. Hij heeft zich dag in dag uit getraïneerd op een oefen-baantje en meent alle beginselen grondig in de voeten te hebben. Z'n zelfvertrouwen is louter gebaseerd op de kennis van het terrein. Hij weet dat hij, beneden komend, een mooi glad stukje sneeuw heeft om z'n Telemark te draaien, ook op de glooiing is er geen enkele hindernis die 'm van zijn stuk brengt. Hij zegt fluisterend tot zichzelf: „Ik ken het!" — en maakt

SKI-SPORT. EEN ZOOGENAAMDE QUERSPRONG.

zich den volgenden dag gereed voor een tocht. ☞ Laat ons even met 'm mee gaan. Hij begint meestentijds met naar boven te klimmen. Ook dit laatste, het klimmen, moet geleerd worden. Ga je recht-op, met ski's een heuvel op, zoo betekent dat dat je weer precies even vlug naar beneden glijdt. Is het te beklimmen stuk werkelijk heel steil zoo is de zig-zag-weg de eenige mogelijke. Een andere wijze van stijgen is de volgende: de ski wijnd uit elkaar met de binnen-kanten, bij elke schrede, stevig in de sneeuw geperst. Ik verzeker echter dat, als je een half uur lang, deze beweging hebt uitgevoerd, de gedspiratie je langs alle kanten uitstroomt en je longen geducht naar adem hijgen. We kunnen het onzen tocht-maker echter nog gemakkelijker maken: we binden 'm zeehondenvellen onder z'n ski's welke korte stijve haartjes zich vast-zetten in de sneeuw en 'm bij het stijgen een grootere gemakkelijker bieden. De waarlijk geoefende ski-looper oordeelt dit, voor kleinere afstanden, echter ón-sportief en gebruikt ze slechts voor het gletscher- en hoogere Alpen-terrein. ☞ Intusschen heeft onze klimmer de gewenschte hoogte bereikt. Rustig, langzaam beweegt hij zich voort op de hoogvlakte, gebrand door de stralende zon, de oogen in een eeuwige verrukking over het witte landschap geworpen. Een slap glooiingkje glijdt hij gezellig naar beneden, weer stijgt hij enkele tientallen meters — daar gaapt plotseling de groote diepte voor z'n oogen. Hij is ver genoeg in de techniek om te weten dat deze

steilte in rechte lijn niet te maken is, zijn oefenbaantjes-behendigheid in de „Stemm-bögen" geeft 'm echter het noodige zelfvertrouwen. En daar gaaf hij, niet recht uit, maar in scheeve lijn, de berg af. Z'n richting zal steeds zig-zags-gewijze gaan, met de binnenste ski zal hij in rem-werking de sneeuw wegborstelen en door het verplaatsen van z'n gewicht op de andere ski, bij iederen bocht, z'n draai nemen. Toch wed ik dat hij binnen de tien tellen op z'n neus ligt. Primo gaat het 'm veel harder dan hij gedacht heeft en wanneer een kleine oneffenheid voor z'n oogen oprijst, slaat een plotselinge schrik 'm om het hart en voordat hij het zich zelf goed bewust is, slaat z'n achterwerk keilend op

de sneeuw. Want dit is vooral het merkwaardige van ski-en: je valt omdat je je zelf voortdurend meerkwaardige te vallen: dit laatste is meestentijds geheel onbewust, je neemt je voor, met ijzeren wil, alle verrassingen en schrik uit te schakelen, en toch leeft er een geheimzinnige suggestieve stem in je binnenste die in een voortdurende imperatief je toeroept: ga liggen. Dit te overwinnen is een kwestie van veel practijk en veel wilskracht. Bovendien komt er dit nog bij dat iedereen al heel spoedig in de gaten heeft dat, naast alle technische rem-werkingen, de meest foudroyante en meest gemakkelijke schuilt, in de menselijke.... derrière. Het volumineuse einde van den rug, hard in de sneeuw gekeild, stopt elke vaart op verrassende wijze. Is het dus wonder dat de beginneling hiervan een ruim gebruik maakt....? ☞ Het summum van trots voor iederen beginneling is een geslaagde Telemark en Christiania. Wanneer je voor het eerst in de sneeuw een ski-looper uit de snelle vaart plotseling in een ruk-Christiania stil ziet staan, dan wordt dit alles voor je tot een wonder hetwelk je met verbazing slaat. Toch is dit alles niet zoo moeielijk als het lijkt. De meeste menschen echter gaan voor een luttele veertien dagen naar de sneeuw, hebben niet de gelegenheid zich de dadelijk op tochtjes waarbij ze veel glijden, nog meer vallen en schikken en iederen dag een uurtje reserveert voor een geduldige oefening, zoo ontwaak je zekeren morgen met de Christiania in je beenen en je zegt tot je zelf: Is dat ten slotte alles? Dit omgooien van de beide ski's in een hoek van 45 graden is zoo'n uiterst natuurlijke beweging dat vele menschen

SKI-SPORT. EEN STUIF-CRISTIANA.

in hun verlangen tot stoppen, deze geste onwillekeurig uitvoeren (vooral op verharde sneeuw) en, als ze toevallig hun evenwicht bewaren, tot hun groote verbazing moeten hooren dat ze een onberispelijke Cristiana hebben gesneden. ☼ Veel minder natuurlijk en daarom ook moeilijker is de beroemde Telemark. Ook dit is een rem-beweging die in dikke sneeuw gemakkelijker resultaat geeft dan de kort gesneden Cristiana en bovendien nog dit voordeel biedt dat ze buitengewoon elegant is. Ook is het een uiterst bruikbaar middel om je richting, tijdens het glijden, naar links of rechts te wijzigen. In het kort gezegd gaat het aldus: Je schuift (als je naar links wilt of links wilt stoppen) je rechter-ski vooruit, buigt diep de rechter-knie, zoodanig dat de punt van de linker-ski op de hoogte van je rechter-laars slaat en je draait het heele stelletje met een scherpen boog om. ☼ En toch, wanneer je dat alles vrij fatsoenlijk onder de knie hebt, ben je toch altijd nog maar een zeer dilettantisch ski-er. Heden morgen bijv. kom ik op m'n weg een steile, bijkans geheel verijsde afgang tegen; zig-zaggend, steeds bij de bochten stilstaand, werk ik me langzaam en voorzichtig naar beneden. Plotseling hoor ik geluid boven me, kijk op en zie een stelletje dorps-jongens die m'n richting volgen. Ook zij gaan zig-zag, maar telkens, als de verandering van richting noodig is, nemen ze in de vaart een formidabele sprong, gooien hun lichaam pl.m. 180 graden om en rutschen op deze wijze naar beneden. De hierbij gereproduceerde foto geeft een beeld van deze kracht-paerstatie. En dan zeg je onwillekeurig tot je zelf: „Blikskaters. Wat ik ski-en noem, is toch eigenlijk maar kinderwerk!”

Mr. C. P. VAN ROSSUM.

VAN MENSCHEN EN DIEREN

3) door G. D. ROBERTS.

TOEN de schemering snel overging in door sterren verhelderde duisternis, was het Johns niet langer mogelijk de gestalten te onderscheiden, die den oever bezochten. Zij bleven dicht bij den rand van de jungle, niet meer dan vage, bewegelijke schaduwen, die niet veel meer deden dan het water aanraken en weer verdwijnen. Maar soms hoorde hij log getrappel en geplas, waaruit hij kon opmaken, dat eenige der bezoekers, daargelaten van welke soort zij waren, tamelijk groot moesten zijn. Een keer hoorde hij achter zich in de jungle een blatende doodskreet, gevolgd door een kort rumoer in het struikgewas, waaruit Johns opmaakte, dat een dier van het herten- of geitengeslacht ten prooi was gevallen aan de tijgerkat. Dit geluid werd gevolgd door een ongeziene, maar luidruchtige vlucht van de zijde van de rivier. Daarop volgde een stilte, die eerder versterkt, dan verbroken werd door het brullen van de branding op de klippen. ☼ De warme met zout water bezwangerde lucht was als een slaapverwekkend bad en Johns voelde zich door loomheid overmand. Hij begon zich te overreden, dat hij hier in dit „nest” rustig mocht inslapen, niettegenstaande het sluipende leven onder zich in de jungle. In zijn hart wist hij heel goed, dat dit waanzin was; toch wou hij juist

maar toegeven en wegvluichten in visioenen en droomen, toen een honig-kleurig licht, dat uit de richting van de zee kwam, hem wekte. De maan kwam op. Hij staarde er naar, en plotseling voelde hij zijn hart ineenkrimpen door een gevoel van eindelooze en oneindige verlatenheid. Toen trof een zwak geluid zijn oor en hij wendde het hoofd om. Daar, aan den oever van den stroom, zijn vlekken scherp uitkomend in het egale licht, zijn platten wreeden kop opgeheven om naar de maan te kijken, stond een reusachtige luipaard. Johns wist, dat een luipaard even gemakkelijk een boom kan beklimmen als een tijgerkat. Zonder een geluid te maken greep hij zijn kleinen knods en voelde aan de ijzeren punt om te zien of hij er vast aan zat. Het speet hem, dat hij er niet om gedacht had voor een speer te zorgen. Maar zijn zelfvertrouwen nam toe en zijn spieren spanden zich voor den onzekeren strijd, die hem te wachten stond. ☼ Al spoedig begon de luipaard de lucht op te snuiven, alsof hij een geur bemerkte, die hem niet aanstond. Uit het achteruitleggen van zijn ooren en het zwaaien van zijn staart kon men duidelijk zien, dat het een geur was, dien hij als vijandig beschouwde. Maar blijkbaar was die menschenlucht hem niet bekend. Hij kroop voorzichtig voort, tot hij de voetstappen van den man vond. Dadelijk verstijfde hij in een houding van waakzame gereedheid. Hier was iets onbekends en gevaarlijks. Heel omzichtig volgde hij het spoor tot den boom, besnuffelde den stam en hief zijn kop op om tusschen de takken te kijken. De man keek kalm in die glanzende, wreede staar-oogen. ☼ Daar de doordringende stralen overal door den boom heenschenen, wist Johns, dat zijn lichte huid hem duidelijk zichtbaar maakte voor zijn vijand. Hij draaide zijn hoofd een weinig om, zoodat de maan zijn gezicht bescheen, en keek neer in de opgeheven oogen van het monster. Toen begon hij te spreken. „Maak dat je weg komt!” beval hij, heel langzaam, woord voor woord, met harde stem. „Bemoei jij je met je eigen zaken en steek je neus niet in mijn zaken!” ☼ Het dier scheen te aarzelen. Een of twee keer wendde het zijn oogen af, maar richtte ze dadelijk weer op den man. Die vaste, bevelende blik zei hem duidelijk, dat hij hier geen bevende prooi voor zich had, maar een tegenstander, die hem onbevreesd afwachtte. Hoe gevaarlijk die tegenstander zou kunnen zijn, dat bleek-gekleurde wezen met den vasten blik in zijn oogen, kon hij niet beoordeelen. Het leek zoo groot als hijzelf en het had ongetwijfeld een bijzonder opmerkelijk en nooit-gezien voorkomen. Dan de geluiden, die het maakte. Ze waren niet luid, maar er was een onbegrijpelijke bedreiging in. Hoewel hij een wreeden en bloeddorstigen aard had, zocht de luipaard geen gevecht uit plezier om te vechten. Hij was gewend in de oogen, die de zijne ontmoetten, panischen angst te zien. Hij zocht een slachtoffer, geen tegenstander. Hij wist zeer goed, dat er dieren waren, geweldiger dan hijzelf. Een tijger, bijvoorbeeld, ging hij steeds zoo ver mogelijk uit den weg. En als hij den ouden buffel-stier op de boschpaden ontmoette, maakte hij voorzichtig plaats voor hem. Was het mogelijk, dat dit dier in den boom ook zijn meester was?

SKI-SPORT. EEN MOOIE SPRONG VAN DEN SPRINGHEUVEL.

„Dit is mijn boom”, vervolgde de kalme stem boven hem, langzaam, woord voor woord. „Jij blijft daar uit, versta je! Vooruit!” Er was een vertrouwen, een beslistheid in die stem, die het verbaasde dier heelemaal van streek bracht. Langzamerhand scheen hij tot de overtuiging te komen, dat hij eigenlijk geen twist zocht met dien vreemde, die zoo zeker van zichzelf was en die uit de takken van den boom op hem neer keek. Hij wendde het hoofd af en deed eenige oogenblikken alsof hij het bestaan der vreemde had vergeten. Toen draaide hij zich om en liep, zonder zich te haasten, het bosch in. Ofschoon Johns beefde van verrukking over deze groote overwinning, slaakte hij een zucht van verlichting toen de luipaard verdwenen was. Want hij wist, dat met zijn zwak wapen en de moeilijkheid om zich staande te houden op den boom, de uitslag van den strijd — zoo hij dien had moeten aanvaarden — twijfelachtig zou zijn geweest. Hij begreep, dat hij niet in slaap mocht vallen, behalve bij dag. Het overige gedeelte van den nacht bracht hij door met plannen maken om zijn schuilplaats in den boom nog veiliger te maken en om zich meer en beter wapens te verschaffen. Den heelen nacht door kwamen, met tusschenpoozen, andere jungle-bewoners naar den stroom om te drinken, grootendeels verschillende hertensoorten, nog eenige buffels, wat kleine dieren, die hij niet kon onderscheiden, nog een of twee tijgerkatten en nog eenmaal een luipaard, of misschien wel dezelfde. Tegen zonsopgang eindigden die bezoeken. Toen bleef hij een paar uren stevig slapen. Hij schrok wakker in het idee dat de luipaard zijn boom beklom. Hij greep naar zijn knods en boog zich over den vloer van zijn „nest”, klaar wakker en gereed voor den strijd. Maar er was niets gevaarlijker in zicht dan een groote kakatoe met roze kuif, die onderste boven aan een naburigen tak hing, en die zijn schitterende kuif hoog opzette en hem met een soort van plechtige kwaadaardigheid aanstaarde. Hij barstte in lachen uit en de vogel vloog weg met een schreeuw van belediging. Toen klom Johns handig uit den boom, nam een bad in het zoute water van de binnensee en ontbeet met bananen en mangostans. Hij deed het voor dezen keer maar zonder schelpdieren, met het plan te probeeren of hij vuur kon maken door wrijving nadat hij het meer dringende vraagstuk van bewapening en een veilige woonplaats had opgelost. Na heel wat zoeken onder het wrakhout aan het strand, vond hij een stuk van een dunne leuning, dat nog vast zat aan een stang. Toen hij het losrukte, wat een heel werk was, dat hem bijna deed verdrinken in zijn eigen zweet, brak het einde af en vormde daardoor een scherpe, ruwe punt. Hij zag dat het een stuk esschenhout was, grofdradig en niet te bros; en hij vond, dat hij hieraan een behoorlijke speer had om mee naar omhoog te stooten op een vijand, die zijn boom wou beklimmen. Maar ofschoon hij den heelen ochtend bleef zoeken met een laag natte bladeren op zijn hoofd en schouders, vond hij geen enkelen knods zoo stevig als dien, welken hij reeds had. Met zijn zwaren ijzeren punt die aan een kant uitstak en een pikgenden bek vormde, had hij geen ander bezwaar dan zijn lichtheid. Hij vond, dat hij dit maar moest compenseeren door meer kracht aan zijn slagen te geven. Geheel opgaande in zijn taak, had Johns voor het oogenblik de mogelijke gevaren vergeten, die achter den groenen jungle-muur konden schuilen. Plotseling hoorde hij een zware, grommende ademhaling vlak achter zich en dat deed hem zich snel omdraaien, terwijl hij voelde hoe zijn haren te berge rezen. Niet meer dan tien stappen van hem af stond een oude buffelstier, die hem beloerde. Dadelijk kreeg Johns zijn kalmte terug. Het was het geheimzinnige van het geluid, dat hem had doen schrikken. Zoodra hij wist wat het was, had hij zijn zenuwen weer onder bedwang. Hij wist, dat hij vlug ter been was en dat hij door behendigheid den aanval van het woeste dier zou kunnen ontgaan en hem desnoods zou kunnen ontsnappen door in de zee te springen. Maar hij

wou niet wegloopen, zoolang een andere weg open stond. Dus bleef hij staan, met iedere spier gespannen, en keek het dier kalm in de starende oogen. Eerst scheen de stier plan te hebben tot den aanval over te gaan, alsof de aanwezigheid van den man alleen hem al kwaad maakte. Hij wierp met zijn hoeven het zand op, toornig maar besluiteloos. Hij snoof hard en kwam eenige stappen nader. Maar de volkomen onbeweeglijkheid van den man en zijn kalme blik schenen als een verkoelende douche op het groote dier te werken. Hij liet zijn toornig opgeheven staart langzaam zakken. Hij keek eens rond, alsof hij zich een afspraak herinnerde. En ten slotte, na een grimmig gebrom, diep in zijn keel, keerde hij om en liep met loggen gang naar de rivier. Eens of tweemaal stond hij stil en keek uitdagend om, alsof hij half verwachtte dat de man hem zou achtervolgen. Maar Johns bleef staan waar hij stond, leunend op zijn lans, tot de buffel naar den tegenovergestelden oever gewaad was. Toen mompelde hij: „Ik moest nog maar een dutje gaan doen, als ik den heelen nacht wakker moet blijven”, en ging daarop naar zijn boom en klom omhoog in de takken zoo vlug en zoo handig als een chimpansee. Nadat hij tijdens de middaghitte onafgebroken geslapen had, besteedde Johns de rest van den tijd, dat het nog licht was, eraan zijn positie te versterken. Hij sleepte een aantal dingen, die van het wrak waren aangespoeld, naar boven in den boom en ook een massa lange takken van een grofdradigen, taaien, wilden wingerd. Deze gebruikte hij als touwen, en met behulp daarvan maakte hij een stevigen vloer met een opstaanden rand om te voorkomen, dat hij in zijn slaap er af viel. Hier was hij overtuigd, dat hij — voor een schipbreukeling — een

DE JONGE VIER.

veilig verblijf had gevonden, als de luipaarden hem met rust wilden laten. Zoo niet, dan dacht hij, dat hij ze nu wel een heilzame les zou kunnen geven. Even voor zonsopgang bracht hij een groote bos bananen in den boom, met wat droog klein dennenhout, dat hij onder het wrakhout had gevonden en eenige harde schelpen met scherpe randen. Hij had plan zijn gedwongen nachtwake te besteden aan het afslijpen van een voorraad fijne, zachte spaanders om als tonder te gebruiken tegen den tijd, dat hij zou beproeven vuur te maken.

Maar het zou hem niet gegeven zijn zoo'n rustigen huishoudelijken nacht door te maken als hij verwacht had. Hij wist nog niet alles wat de jungle voor hem verborgen hield. Van diep in het bosch klonk een hevig brullen, dat hem kipevel gaf over zijn heele lichaam. Het was een geluid, waartoe geen enkele luipaard in staat was. Hij wist dadelijk, dat alleen een leeuw of een tijger zijn aanwezigheid op die wijze kon aankondigen. Hij was hier niet op een breedte- of lengtegraad voor leeuwen. Wat vermocht hij, met zijn ontoereikende wapens tegen een tijger? Gedurende enkele oogenblikken zonk zijn hart hem tot waar zijn schoenen geweest zouden zijn, als hij ze had aan gehad; hij zag zich in zijn gedachten voortdurend in angstige waakzaamheid loopen, ieder oogenblik gereed om als een verschrikte aap naar zijn boomtop te vluchten. Toen kwam, als een stroom van warmte in zijn aderen, zijn oud geloof in den mensch als heerscher der schepping, in zijn geest terug. Hij zei tot zichzelf, dat hij geheel naakt en alleen en een vreemde in het land, toch de meerdere was van al die dieren, de heerscher, zoolang moed en wilskracht hem niet begaven. Hij had gelezen hoe naakte wilden, in verscheiden uithoeken der wereld, gewoon waren op tijgers en jaguars te jagen, alleen en zonder ander wapen dan een puntigen stok. Hij zou den tijger, als hij kwam, leeren hem uit den weg te gaan, zooals de luipaard en de buffel gedaan hadden. In de schemering zat hij zijn ruwe lanspunt bij te slijpen, tot deze bijna zoo scherp was als een naald.

(Wordt vervolgd).